

מקורות פרשת קרח תשפ"ו הקנאה כהשראה: למה כל אחד חייב לקנא במישהו?

ילקוט שמעוני תהלים תשכח: אמר הקב"ה: תקנאו, שאלמלא הקנאה אין העולם עומד, אין אדם נוטע כרם, אין נושא אשה ואין בונה בית. אלמלא שקנא אברהם במלכי צדק [שם בן נח], לא היה קונה שמים וארץ. אמר למלכי צדק כיצד יצאתם מהתיבה? אמר בצדקה שעשינו עם הבהמה וחיה ועוף. לא היינו ישנים, אלא נותנין לפני זה וזה. אמר אברהם: מה אלו שעשו צדקה עם בעלי חיים יצאו, אני אעשה בבני אדם בצלמו של הקב"ה ועאכו"כ. ויטע אשל בכאר שבע' - 'אשל' ראשי תיבות 'אכילה שתיה, לינה'.

ערכי נחל קדושים: הדומים ישנאו זה את זה, כמו בבראשית רבה לב: **אומן שונא בני אומנתו.**

3. אגרות קודש יח עמוד קנז: במענה למכתבו... אשר סובל מהעניין דקנאת סופרים, שמקנא חבריו המתמידים בלימוד יותר ממנו אף שגם נפשו חשקה בלימוד התורה בהתמדה ושקידה. לפלא הדבר סגנון כתבו, שהרי אמרו חז"ל 'קנאת סופרים תרבה חכמה', שלכן פשוט שעליו **להרבות מדה האמורה** [להרבות הקנאה!] על מנת להרבות בהתמדה ושקידה ועי"ז תתרכה הצלחתו בלימודים, וכבר ידוע מעלת מדה האמורה מיוסד על הכתוב 'ותקנא רחל באחותה'.

רמב"ם סוף הלכות שמיטה ויובל: ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו והבינו מדעו להברל לעמוד לפני ה' לשרתו... ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים... הרי זה **נתקדש קדש קדשים** ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם.

ספר השיחות תש"נ ב/528: דברי הרמב"ם 'נתקדש קודש קדשים' רומזים כי כל אחד צריך לשאוף להתקדש כמו כהן גדול, שנכנס לפני ולפנים. ותמוה: המקור אליו רומז הרמב"ם הוא הפסוק 'אני חלקך ונחלתך' והוא נאמר כחזיון לכהונת אהרן **וכשלילה לטענת קרח** וכיצד אפשר ללמוד ש"כל איש ואיש... נתקדש קדש קדשים"?

אלא קרח "פיקח היה" ורצונו היה נעלה ביותר להיות קודש קדשים כאהרן. רק טעותו הייתה שרצה להיות הכהן הגדול בפועל והוא לא אפשרי. לכן רומז הרמב"ם אל הפסוק "אני חלקך ונחלתך", ללמד כי **הטעות הזו של קרח נדחתה**. אבל בעיקר הדברים, כל אחד צריך ללמוד מקרח, ש'פיקח היה' והפרשה נקראת על שמו ולשאוף להתבטל ולהתקשר לקדושת אהרן ואז יהיה חלקו ונחלתו כאהרן.

1. דברים יא,ו: ואשר עשה לדתן ואבירים בני אליאב... אשר פצתה האדמה את פיה ותבלעם.

תהלים קו: ויקנאו למשה במחנה לאהרן קרוש ה', תפתח ארץ ותבלע דתן ותכס על **עדת אבירים**.

יומא לח,ב: בן קמצר לא רצה ללמד על מעשה הכתב [כתיבת שם הוי-ה]. אמרו עליו שהיה נוטל ד' קולמוסין בין אצבעותיו ואם הייתה תיבה של ד' אותיות, היה כותבה בכת אחת [והמעלה בזה שלא מדבר באמצע כתיבת השם]... על בן קמצר וחבריו נאמר 'שם רשעים ירקב' - אמר ר' אלעזר: רקיבות תעלה בשמותן - **דלא מסקינן בשמייהו** (רש"י: **לא יקרא אדם לבנו שם אדם רשע**).

סנהדרין קט,ב: 'קרח' - שנעשה קרחה בישראל.

מהרש"א: שמו נעשה קרחה בישראל, **שלא יקרא עוד אחר בשם זה**, כנאמר ביומא לגבי 'שם רשעים ירקב'.

פני דוד פרשתנו: זה המזמור (תהלים צב) אמרו משה רבינו ע"ה והוא מאחד עשר מזמורים שאמר משה רבינו. תחילת המזמור הוא 'מזמור שיר ליום השבת' ר"ת למשה. וכתוב שם 'ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים לאכול את בשרי - תשמענה אזני, צדיק כתמר יפרח' ואפשר לפרש: 'ותבט עיני בשורי' - באותם שהיו מביטים בי לגנאי. 'בקמים עלי' רמז ל-250 ראשי עדה דכתיב 'ויקומו לפני משה'. 'מרעים' רמז לקרח, דתן ואבירים. 'תשמענה אזני' שהיו מתגלגלים ויורדים לפי הארץ [ברעש גדול של רעידת אדמה, ככתוב 'וכל ישראל אשר סביבותיהם נסו לקולם']. ואז 'צדיק כתמר יפרח' רמז לאהרן שהוא כהן גדול ונתפרסם, ואולם **רמז בסופי תיבות 'צדיק כתמר יפרח' - 'קרח'**, שיהיה לו תיקון באחרית הימים, כמו שאמר האר"י זצ"ל [ולכן רמז בסופי תיבות].

האר"י שער הפסוקים: 'שבעתים יקם קין' - דע כי 'יקם' הוא ראשי תיבות 'יתרו, קרח, מצרי'. כי גם קרח היה משרש גלגול נשמת קין, ולכן נתקנא במשה שהוא הבל כנודע.

תורת מנחם תשכ"ו ב/96 ממאמרי הצמח צדק: 'אני חתנך יתרו' ראשי תיבות 'אחי', כמבואר בשער הגלגולים שיתרו משרש קין ומשה משרש הבל אחיו. ומפני **ששורשו של קין נעלה מאוד משורשו של הבל, לכך יצא משה לקראתו והשתחוה לו**.

2. רש"י טז,ז: וקרח שפיקח היה, מה ראה לשטות זו? עינו הטעתו. ראה שלשלת גדולה יוצאת ממנו ובה שמואל ששקול כנגד משה ואהרן... אמר אפשר כל הגדולה הזאת עתידה לעמוד ממני ואני אדרום?! לכך נשתתף לבוא לאותה חזקה.